

Broj:
Sarajevo, 25.4.2022.godine

HITNO!

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM
n/r Nebojša Radmanović, Predsjedavajući

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
САРАЈЕВО

PRIMLJENO: 25-04-2022			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-	02-1-	652	/22

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Zakona o javnim nabavkama

Na osnovu člana 104. i 105. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19 i 26/20), kao ovlašteni predlagač, dostavljamo vam **Prijedlog zakona o dopuni Zakona o javnim nabavkama**, radi razmatranja i usvajanja u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Predlažemo da se Prijedlog zakona o dopuni Zakona o javnim nabavkama u Bosni i Hercegovini razmatra po hitnom postupku u skladu sa članom 133. Poslovnika.

U prilogu vam dostavljamo tekst Prijedlog zakona o dopuni Zakona o javnim nabavkama na bosanskom jeziku, s obrazloženjem.

Prilog: kao u tekstu

šef Kluba poslanika SDA

Dr. Adil Osmanović

**PRIJEDLOG
EI**

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na _____ sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ godine i na _____ sjednici Doma naroda, održanoj _____ godine, usvojila je

**ZAKON
O DOPUNI ZAKONA O JAVNIM NABAVKAMA**

Član I.

U Zakonu o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14), iza člana 72. dodaje se novi član 72a. koji glasi:

**ZAKON
O DOPUNI ZAKONA O JAVNIM NABAVKAMA**

„Član 72a.

(Izmjene ugovora uslijed nepredviđenih okolnosti)

- (1) Izuzetno od odredbi člana 72. stav (5) ovog zakona, ugovor o javnoj nabavci se može izmijeniti tokom njegovog trajanja bez provođenja novog postupka javne nabavke ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:
 - a) do potrebe za izmjenom došlo je zbog okolnosti koje pažljiv i savjestan ugovorni organ nije mogao predvidjeti;
 - b) izmjenom se ne mijenja cijelokupna priroda ugovora;
 - c) svako povećanje cijene nije veće od 30 % vrijednosti prvobitnog ugovora i ne može imati za cilj izbjegavanje primjene ovog zakona.
- (2) Izmjena ugovora u smislu stava (1) ovog člana nije moguća ukoliko se radi o povećanju cijena do 5% vrijednosti prvobitnog ugovora.
- (3) Ako je učinjeno nekoliko uzastopnih izmjena, ograničenje iz stava (1) tačka c) ovog člana procjenjuje se na osnovu neto kumulativne vrijednosti svih uzastopnih izmjena.
- (4) Ugovorni organ obavezan je, u pogledu izmjene ugovora na osnovu ovoga člana, postupiti u skladu sa članom 75. stav (2) ovog zakona.
- (5) Ako ugovor sadrži odredbu o indeksaciji cijene (odredba o promjenjivosti cijene s objektivno utvrđenim pravilima o promjenjivosti cijene), referentna vrijednost za izračun maksimalnog povećanja cijene je ažurirana cijena prvobitnog ugovora u trenutku izmjene.
- (6) U procesu izmjene ugovora, ugovorni organ mora osigurati dokaze, u pisanoj formi, koji potvrđuju postojanje činjenica i okolnosti iz stava (1) ovog člana, na osnovu kojih je izvršena izmjena ugovora.

(7) Odredbe st. (1) do (6) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na izmjene okvirnog sporazuma tokom njegovog trajanja.“

Član 2.

Ovaj Zakon primjenjuje se na sve postupke koji nisu okončani prije dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku BiH“.

Broj _____
_____ godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlementarne skupštine
BiH

Predsjedavajući
Doma naroda Parlamentarne
skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE

I - USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ovlaštena za donošenje zakona.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ugovorni organi mogu biti suočeni sa vanjskim okolnostima koje nisu mogli predvidjeti u trenutku dodjele ugovora, posebno ako će za realizaciju i izvršenje ugovora biti potreban duži period. U tom slučaju potrebno je da zakonodavac predviđa određeni stepen fleksibilnosti kako bi se ugovor prilagodio tim okolnostima bez provođenja novog postupka nabavke.

Pojam nepredviđenih okolnosti podrazumijeva okolnosti koje nisu mogle biti predviđene uprkos temeljitoj pripremi prvobitne dodjele od strane ugovornog organa, uzimajući u obzir sva dostupna sredstva, prirodu i obilježja određenog projekta, dobru praksu u određenom području te potrebu osiguranja prikladnog odnosa između sredstava potrošenih na pripremu dodjele i njenu predviđenu vrijednost.

Svakako, da se to ne može primjenjivati u slučajevima u kojima izmjena uzrokuje promjenu prirode cjelokupne nabavke, npr., zamjenom radova, robe ili usluga koje je potrebno nabaviti nečim različitim ili temeljnom promjenom vrste nabavke, jer se u takvim slučajevima može pretpostaviti mogući uticaj na rezultate.

Svjedoci smo aktualne situacije iznenadnog i značajnog povećanja cijena roba, usluga i radova, koja se u posljednje vrijeme na tržištima u Bosni i Hercegovini počela dešavati kao rezultat globalnih privrednih kretanja uzrokovanih pandemijom koronavirusa, poremećajem globalnih lanaca nabavke, ratnim dešavanjima na istoku Evrope, ostalim faktorima kao što su povećanje troškova transporta, povećanje troškova energetika, povećanje troškova hrane, povećanje troškova materijala u građevinarstvu, izmjena geopolitičkih okolnosti, promjene deviznog kursa, promjene propisa, itd.

Imajući u vidu navedene okolnosti ugovorni organi u Bosni i Hercegovini, kao i ponuđači, odnosno dobavljači se suočavaju sa problemom održivosti zaključenih ugovora i okvirnih sporazuma, te posljedično problemom raskida ugovora ili okvirnih sporazuma od strane dobavljača sa kojima su isti zaključeni uz obrazloženje da je došlo do promjene cijena na tržištu konkretnog predmeta nabavke, ili pak sa zahtjevima dobavljača da se postojeće odredbe važećih ugovora ili okvirnih sporazuma izmijene, iako klauzula o varijabilnoj cijeni nije predviđena važećim ugovorima ili okvirnim sporazumima. Ovo dovodi do opasnosti da npr. zdravstvene ustanove ostanu bez potrebnih roba, usluga i radova za normalno funkcionisanje, do opasnosti da se neki od najznačajnijih infrastrukturnih projekata u Bosni i Hercegovini u potpunosti obustave itd.

Kako Zakonom o javnim nabavkama nije predviđena mogućnost izmjene ugovora i okvirnih sporazuma, tokom njegovog trajanja bez provođenja novog postupka javne nabavke, a uslijed opisanih nepredviđenih okolnosti, koje, ugovorni organi i ponuđači, odnosno dobavljači, nisu mogli predvidjeti u trenutku dodjele ugovora, to je bilo potrebno dostaviti u proceduru, na

razmatranje i donošenje, po hitnom postupku, predmetni prijedlog zakona s ciljem osiguranja normalnog funkcionisanja sistema javnih nabavki u Bosni i Hercegovini.

Važno je ukazati da je **predmetna mogućnost izmjene ugovora i okvirnih sporazuma, tokom njegovog trajanja bez provođenja novog postupka javne nabavke, a uslijed nepredviđenih okolnosti, osim u direktivama Evropske unije o javnim nabavkama iz 2014. godine**, što je posebno obrazloženo u tački V ovog obrazloženja, predviđena i u svim zakonima o javnim nabavkama zemalja okruženja (Hrvatska, Srbija, Crna Gora) s ciljem usaglašavanja sa relevantnim odredbama direktiva Evropske unije o javnim nabavkama iz 2014. godine.

Tako je u Hrvatskoj još 2016. godine donesen Zakon o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 120/2016), kojim je u članu 317. predviđena mogućnost izmjene ugovora, tokom njegovog trajanja bez provođenja novog postupka javne nabavke, a uslijed nepredviđenih okolnosti.

U Srbiji je još 2019. godine donesen Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik RS“, broj 91/19), kojim je u članu 158. predviđena mogućnost izmjene ugovora, tokom njegovog trajanja bez provođenja novog postupka javne nabavke, a uslijed nepredviđenih okolnosti.

Takođe, u Crnoj Gori je još 2019. godine donesen Zakon o javnim nabavkama („Službeni list Crne Gore“, br. 074/19), kojim je u članu 151. stav 1. alineja 3) predviđena mogućnost izmjene ugovora, tokom njegovog trajanja bez provođenja novog postupka javne nabavke, a uslijed nepredviđenih okolnosti.

III - RAZLOZI ZA HITNI POSTUPAK

Prilikom pripreme ovog Prijedloga zakona u potpunosti se postupilo u skladu sa članom 133. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19 i 26/20), jer su ispunjena oba alternativna uslova za hitnost procedure: riječ je o Prijedlogu zakona visokog stepena hitnosti i isti je formuliran na veoma jednostavan način tako da se može razmatrati u jednom čitanju.

Kao što je već rečeno, trenutno se Bosna i Hercegovina, kao i cijeli svijet, bori sa globalnim poremačnjima na tržistima, te je potrebno poduzimanje hitnih aktivnosti koje imaju pozitivne ekonomske učinke i razmatraje bez bilo kakvog odlaganja.

IV - PRINCIPI NA KOJIMA JE ZASNOVAN PRIJEDLOG ZAKONA

Ovaj Prijedlog zakona zasnovan je na principima: **hitnosti, zakonitosti, pravičnosti, efikasnosti, solidarnosti i društvene odgovornosti**, kao i osnovnim principima javnih nabavki izraženim u članu 3. Zakona o javnim nabavkama

V - PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURANJA POŠTIVANJA PROPISA

Provedba ovog zakona osigurana je kroz nadležnosti Agencije za javne nabavke i Ureda za razmatranje žalbi.

VI - USKLAĐIVANJE PROPISA SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Donošenjem ovog zakona osigurat će se i odgovarajući nivo usaglašavanja sa pojedinim načelima i odredbama:

- Direktive 2014/24/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o javnim nabavkama i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (u daljem tekstu: Direktiva 2014/24/EU) i
- Direktive 2014/25/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o nabavkama subjekata koji djeluju u sektoru vodoprivrede, energetskom i saobraćajnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (u daljem tekstu: Direktiva 2014/25/EU).

Naime, usaglašavanje se vrši sa načelima izraženim u stavu (109) Preambule Direktive 2014/24/EU i u stavu (115) Preambule Direktive 2014/25/EU.

Takođe, usaglašavanje se vrši i sa sljedećim odredbama navedenih direktiva. Kada je u pitanju Direktiva 2014/24/EU radi se o odredbama člana 72. stav 1. tačka (c), zadnjim podstavom stava 1. člana 72., stavom 3. člana 72., a kada je u pitanju Direktiva 2014/25/EU radi se o odredbama člana 89. stav 1. tačka (c), zadnjim podstavom stava 1. člana 89., stavom 3. člana 89.

VII - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Ovim zakonom se, a iz naprijed navedenih razloga, predlaže dopuna važećeg Zakona o javnim nabavkama, novim članom 72a., sve kako bi se predvidjela mogućnost izmjene ugovora i okvirnih sporazuma, tokom njegovog trajanja bez provođenja novog postupka javne nabavke, a uslijed opisanih nepredviđenih okolnosti, koje, ugovorni organi i ponudači, odnosno dobavljači, nisu mogli predvidjeti u trenutku dodjele ugovora.

Detaljnije obrazloženje rješenja iz novog člana 72a.:

Stav (1) propisuje kumulativne uslove za izmjenu.

Stav (2) propisuje ograničenje povećanja cijene (do 5%) kada izmjena ugovora u smislu stava (1) nije moguća. Ovo s ciljem sprečavanja zloupotreba u primjeni istog.

Stav (3) propisuje način postupanja ako je učinjeno nekoliko uzastopnih izmjena.

Stav (4) odražava transparentnost u postupanju ugovornog organa u smislu da vrši uputu na član 75. stav (2) Zakona o javnim nabavkama i obavezu ugovornog organa da na svojoj internetskoj stranici, ako je ima, objavi osnovne elemente ugovora za sve postupke javne nabavke, kao i sve izmjene ugovora do kojih dode u toku realizacije ugovora, na način i u formi propisanim Uputstvom o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora („Službeni glasnik BIH“, broj 56/15).

Stav (5) propisuje postupanje ako ugovor sadrži odredbu o indeksaciji cijene.

Stav (6) propisuje potrebu dokazivanja u procesu izmjene ugovora.

Stav (7) propisuje shodnu primjenu na okvirni sporazum.

Pitanje pravne zaštite u procesu izmjena generalno se može podvesti pod odredbu člana 101. stav (2) Zakona o javnim nabavkama koja određuje da se žalba izjavljuje najkasnije 30 dana po saznanju da je ugovor zaključen bez provedenog postupka javne nabavke u suprotnosti s ovim zakonom, a najkasnije u roku od jedne godine od dana zaključenja ugovora u tom postupku.

Dok se zaštita prava između ugovornog organa i dobavljača, u procesu izmjena, odvija u skladu sa odredbama ugovora/okvirnog sporazuma i odredbama opštih propisa o obligacionim odnosima.

VIII- POTREBNA FINANSIJSKA SREDSTVA

Finansijska sredstva potrebna za provođenje ovog zakona idu na teret sredstava nadležnih ugovornih organa.